

מסורת הש"ס

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין יב.

עין משפט נר מצוה

סח א' מ"י פ"ו מכלות
שנת הלכה ט סמג
עשר דרבנן א טור ש"ע
ל"ח ס' עט ספק חז':
סו ב מ"י פ"ו מכלות
שנת הלכה יב סמג
שם עוש"ע ל"ח ס' עט
ספ"ג:
סו ג מ"ג שם הלכה יג
סמג שם עוש"ע ל"ח
ס' ענה ספק [ג] ז':
סח ד מ"י שם הלכה יא
סמג שם עוש"ע ל"ח
ס' שטו ספק ג':

(א) [לקמן יג.] (ב) [שנת קור:
וע"פ.] (ג) [ע"ל יד.] (ד) [וע"ל
ט.] (ה) [ג"כ הערוך בערך
ימר ר' אבהו:] (ו) [שנת קה.
לקמן טו:] (ז) [מ"ה פ"ו.] (ח) [לקמן
די:] (ט) או שנת משום
דלפניו כד' צימו לר"ד ל' ועוד
רמב"ם (ד) [ג'] ועוד
חכמים דקאמר היינו שצ"ד
ב' [מ"ז.] (ט) ואלו הם
גורמי שנת המרבעה סג'
היו ל"ח טובא לך ת"מ נמצא
בשום ספר.

הגהות הב"ח

(א) וזה דתני רב
אלו ש' אבימי: (ב) שם
דעובדי הוה בדורא
דרעמא: (א) ר"ש ד"ה
הי קאמר לר"ד לר"ד לר"ד
וקורה ל"ג ותיבת לא
נמחק: (ד) ד"ה לר"ד אבלי
וכו' לקמן י"ב כ"ד דף
י"ג.

גליון הש"ס

גמ' א"ר נחמן בר' יצחק
מאן מוידים. ע"י גיטין דף
לא ע"פ מדי"א אלף ל"ז.
ולקמן דף מג ע"פ מדי"א
ימי ולקמן דף יח ע"פ
מדי"א מתקיף:

מוסף רש"י

חצר ניתרת בפס אהר.
אלו נפלה לה"ר ונשמי
בה מלך אחר מותר,
ובצחק הפירוש יתר
מעשר עשוקי. דלי יומי
מעשר לא מתי ליה מחלה
לפניו חזר (וע"ל כ.). קטנה
בעשר וגדולה באחת
עשירה. שאלו גזולה
עורפת על הקטנה גדולה
אמה אחת, הרי שלשה
טפחים ללא ושלשה
טפחים לכאן [וע"ל ט.
בדורא דרעמא]. כפר
רש"י (וע"ל ט.). מחיצה
תלויה מזה מחיצה
מהורבה. שערך להיות זה
מחלות שפלו החמיסין
וקיימות מלמעלה ותלויה,
מחו מחיצה על הקטנה
במחיצה שאלה תפולה
לר"י (שבת ק"א). אלא
במים. כגון בחזרתו של
למעלה מן היס דתני [לקמן
פו:] דעשה מחילה תלויה
סביב וממלא וכן ור' שכן
שמי תלויה וחלקו ממחילה
תלויה מלמעלה ממלא זה
מכאן את ממלא ורש"י
שאל עירובי (שבת ק"א).

רב ניסים גאון

והיא דתני אדא בר אבמי
רבי היא סבר לה כ"ר יוסי.
הוא שאמרה ר' יוסי
במשנה בשלבי החיים
רחבן ג' שכבר פירשנהו.

לאזולין. מקום: הכי קאמר אינו לר"ד (א) לא ליה ולא קורה כו'. והאי
כלום דקאמר אהיך חוקפת דמוספי צית שמאי ורבי אליעזר דרבי
הלל קאי: וכמה. היא פחות רחוב מארבע אמות והיא לר"ד תיקון:
עד ארבעה. טפחים אפילו אינו רחב אלא אמה או חמשה או ארבעה

בפסי חצר. וקשה דגבי מבוי נקט לשון לחי וגבי חצר נקט לשון
פס צבולה שמעתא אף על גב דשמיטה משהו:
ורב נחמן אמר הלכה בר' אליעזר בפסי חצר. והא דלא קאמר
הלכה כרבי בפסי חצר דלא סבר כרבי אליעזר דאליעזר
ומודים חכמים היינו רבי לר' אליעזר

מארבעה ר"ד לר' חלל צפחות
חצר. אם נפלה למקום הספור לה
צריכה שיר משני ידיה: מאן מודים.
דקאמר ר' ירמיה רבי. ומאי הלכתא
דקאמר רב נחמן דמשמע מכלל דפליגי
אף בפסי חצר: מאן פליגי עליה רבנן.
צני מחלוקתו של רבי: וגדולה בזה
עשרה. ליתא אלא שלשה מחלוקת ושלשה
מכאן וקמי' גדולה מותרת: מימי.
עלה מן היס: רבי היא וסבר לה
כ"ר יוסי. דלמר' לר' רב רב שלשה
טפחים צנע ורבי יוחנן אליבא דרבנן
קאמר דפס דקאמר רבנן ארבעה
טפחים הוא ובשני רוחות סגי בשני
משהוין: [שזן יס שנגם לחצר הוה.
ופרזו הרופן צבולאו:] ולא ארבעה
אלף פס אחד. צראש הכותל ומותר
למלאות מן המים לפני ממוקס
המחילה ולא אמרינן קה ממלא
מכרמלית לרשות היחיד: שהקילו
חכמים במים. למלאות מהן ע"י תיקון
כל שהוא: דכדעא מיניה כו'. אלמלא יש
להקל במים [מהן] שאין [קן] ממקום אחר.
להכי נקט חרבה דלרבה להיות שם
מחילות תלויות: אלא במים. כגון
גוזזרה שהיא למעלה מן היס צפרק
יכ"ד משתפין [לקמן ד' פ:]: מל
מקום. דשמואל אלשמואל קשיא:
פירוש. לדשמואל האי דקאמר דפסי
אחד היינו ארבעה טפחים והאי
דקאמר שני פסים בקטנים כל דהו:
בשלשה ומשהו סגי. דלמעשה מארבעה
ותו לא צנע מידי: דהא אמר רב
אהלי. לעיל דפחות מארבעה לא
לר"ד כלום: כאן בחצר. חצר מרובע
או רחבו יותר מארבע א"ע"ג דלמעשה
מארבעה לא סגי בזכי: מצוי. ארבו
יותר על רחבו: דרז אהלי מנאי
היא. לקמן (ו) מפרש לכו וליכא למיקס
עלה דמילתא הילכך צניין רוב הדופן
עומד: שנגם לחצר. דרך פירלת
הכותל וכשלא נפרך צבולאו עסקין
מדמפליגי בעשרה ליותר מעשרה:
אלף אס קן. עד מחילה לגדור
פירלת כותל החצר על עשרה: אל
עשרה אין לר"ד כלום. שהרי יש שזיר
מכאן ומכאן: מימלא הוא דלא
ממלאין. משום דמטלטלי מוכרמלית
לרשות היחיד: הוה ע"פ מטלטלין.
צהאי חצר: צבולאו. לאו דווקא אלא
כל יותר מעשרה קרי ליה מלאוה:
דלית

לאובלין ומצאו שיושב במבוי שאין לו אלא
לחי אחד אמר לו בני עשה לחי אחר אמר
לו וכי לסותמו אני צריך א"ל יסתם ומה בכך
אמר רשב"ג לא נחלקו ב"ש וב"ה על מבוי
שהוא פחות מארבע אמות שאינו צריך כלום
על מה נחלקו על רחב מארבע אמות ועד
עשר שב"ש אמרים לחי וקורה וב"ה אומרים
או לחי או קורה קתני מיתה וכי לסותמו אני
צריך אי אמרת בשלמא לחיין וקורה משום
הכי אמר רב וכי לסותמו אני צריך אלא אי
אמרת לחיין בלא קורה מאי לסותמו הכי
קאמר וכי לסותמו בלחיין אני צריך אמר רב
אמר רב שמעון בן גמליאל לא נחלקו ב"ש
וב"ה על מבוי שהוא פחות מארבע אמות
צריך כלום והוא אנן תנו משום רבי ישמעאל
אמר תלמיד אחד לפני ר"ע לא נחלקו ב"ש
וב"ה על מבוי שהוא פחות מארבע אמות
שהוא יתר או בלחי או בקורה אמר רב
אשי הכי קאמר אינו צריך לחי וקורה כב"ש
ולא לחיין בר' אליעזר אלא או לחי או קורה
כבית הלל וכמה אמר (ב) רב אחלי ואיתימא
רב יחיאל * עד ארבעה אמר רב ששת אמר
רב ירמיה בר אבא אמר רב מודים חכמים
לרבי אליעזר בפסי חצר ורב נחמן אמר
הלכה בר' אליעזר בפסי חצר * אמר רב נחמן
בר יצחק מאן מודים ר' * הלכה מכלל דפליגי
[מאן פליגי עליה] רבנן דתנאי * חצר ניתרת
בפס אחד רבי אומר בשני פסין אמר רבי
אסי אמר רבי יוחנן חצר צריכה שני פסין
אמר ליה רבי זירא לרבי אסי מי אמר רבי
יוחנן הכי והא את הוא דאמרת משמיה דר'

וחנן פסי חצר צריכי' שיהא כהן ד' וכי תימא ארבעה מכאן וארבעה מכאן
והתני (ג) רב אדא בר אבמי קמיה דרבי חנינא ואמרי לה קמיה דר' חנינא
בר פפי קטנה בעשר וגדולה באחת עשרה כי סליק רבי * זירא מימי פרשה
* ברוח אחת בארבעה משתי רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן והדרני (ד) אדא
בר אבמי רבי היא וסבר לה כרבי יוסי אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר
שמואל חצר ניתרת בפס אחד אמר ליה אביי לרב יוסף מי אמר שמואל
הכי והא אמר ליה שמואל לרב חנינא בר שילא את לא תעביד עובדא
אלא או ברוב דופן או בשני פסין אמר ליה ואנא לא ידענא דעובדא הוה
(ה) ברורה דרעותא לשון ים הנכנס לחצר הוה ואתא לקמיה דרב יהודה ולא
אצרכיה אלא פס אחד אמר ליה לשון ים קאמרת קל הוא שהקלו חכמים
במים (ו) כדבעא מיניה רבי מבלא מרב מחיצה תלויה מהו שתתיר בחורבה
אמר ליה * אין מחיצה תלויה מתרת אלא במים קל הוא שהקלו חכמים
במים מכל מקום קשיא כי אתו רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע
מבי רב פירשה מרוח אחת בארבעה משתי רוחות משהו לכאן ומשהו
לכאן אמר רב פפא אי קשיא ל' הא קשיא ל' דאמר ליה שמואל לרב
חנינא בר שילא את לא תעביד עובדא אלא או ברוב דופן או בשני פסין

וחנן פסי חצר צריכי' שיהא כהן ד' וכי תימא ארבעה מכאן וארבעה מכאן
והתני (ג) רב אדא בר אבמי קמיה דרבי חנינא ואמרי לה קמיה דר' חנינא
בר פפי קטנה בעשר וגדולה באחת עשרה כי סליק רבי * זירא מימי פרשה
* ברוח אחת בארבעה משתי רוחות משהו לכאן ומשהו לכאן והדרני (ד) אדא
בר אבמי רבי היא וסבר לה כרבי יוסי אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר
שמואל חצר ניתרת בפס אחד אמר ליה אביי לרב יוסף מי אמר שמואל
הכי והא אמר ליה שמואל לרב חנינא בר שילא את לא תעביד עובדא
אלא או ברוב דופן או בשני פסין אמר ליה ואנא לא ידענא דעובדא הוה
(ה) ברורה דרעותא לשון ים הנכנס לחצר הוה ואתא לקמיה דרב יהודה ולא
אצרכיה אלא פס אחד אמר ליה לשון ים קאמרת קל הוא שהקלו חכמים
במים (ו) כדבעא מיניה רבי מבלא מרב מחיצה תלויה מהו שתתיר בחורבה
אמר ליה * אין מחיצה תלויה מתרת אלא במים קל הוא שהקלו חכמים
במים מכל מקום קשיא כי אתו רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע
מבי רב פירשה מרוח אחת בארבעה משתי רוחות משהו לכאן ומשהו
לכאן אמר רב פפא אי קשיא ל' הא קשיא ל' דאמר ליה שמואל לרב
חנינא בר שילא את לא תעביד עובדא אלא או ברוב דופן או בשני פסין
וכי תימא ארבעה סגי וכי תימא מאי ברוב דופן כדופן שבעה דבארבעה הוה ליה רוב דופן
כאן בחצר כאן במבוי ואיבעית אימא דרב אחלי גופיה תנאי היא תנו רבנן * לשון ים הנכנס לחצר אין
ממלאין הימנו בשבת אלא אם כן יש לו מחיצה גבוה (ז) טפחים בד"א שפויצתו ביותר מעשרה אבל עשרה
אין צריך כלום ממלא הוא דלא ממלאין הוא מטלטלין והא נפרצה חצר במלואה למקום האסור לה

תלאת (א) ושבק ארבעה לא. והאמר אחלי ואי תימא רב אחלי דרבי יוסי אמר רב אבמי
לחצו אין ממלאין הימנה בשבת א"כ עושה לה מחיצה גבוה עשרה טפחים, כמ' דב"ר אמר' כ"ר מעור אבל בעשר אין צריך כלום. ואקשינן בלשון ים דאמר היא בחצר שרי לטלטלי, והוי נפרצה החצר למקום האסור לה.

(ב) ומשהו ופסק פחות ד' לא. כ"ה לפי הוספא גמ' שפנינו.